

For 100 år siden...

Her kan man læse div. lokale notitser og artikler fra Viborg Stiftstidende og Viborg Stifts Folkeblad, afskrevet af forfatteren Chr. Jacobsen i forbindelse med forarbejdet til "Alheden" fra 1990.

Juni 1909

VST 127, fredag, 4. juni 1909, s. 2: [Dyrskuet i Grønhøj]

VST 133, lørdag, 12. juni måned 1909, s. 3: Alhedens mergelforsyning afholdt forledes generalforsamling i Karup. Pastor Østergård i Frederiks aflagde beretningen og fremlagde regnskabet, der balancerede med 34.894 kr. og udviste et overskud på 4.733 kr. Efter at dette var enstemmigt godkendt, førtes der ifølge "Skive Folkeblad" en lang forhandling om anvendelsen af overskuddet, og sluttelig vedtog man at overføre hele beløbet til næste års regnskab. Til mødested for næste år valgtes Viborg.

VST 134, mandag, 14. juni 1909, s. 3: Prøver af æltetørsv fra Karup mosebrug ligger til eftersyn og kan bestilles såvel i hele som delte vognladninger hos gæstgiver Blok Nielsen, Viborg. Gravede tørsv fra Høgild mose kan også bestilles.

VST 137, torsdag, 17. juni 1909, s. 3: Tørsv! Tørsv! 200.000 gode tørsv er til salg, man bedes henvende sig til tømrermester R. A. Thomsen, Karup St.

VST 140, mandag, 21. juni 1909, s. 3: Efterslet fra en afholdsfest. En yngre mandsperson ved navn Thomas var for kort tid siden i en noget beruset tilstand kommen til Sjørup, hvor der i plantagen fejredes en afholdsfest; da han så, at en malersvend, ligeledes mindre ædru, og som havde trængt sig ind på festpladsen, blev sat ud derfra af en møllersvend fra Skive, blev Thomas vred og yppede klammeri med møllersvenden; de slap imidlertid temmelig heliskindet derfra, men noget senere opsøgte Thomas sin kontrapart, der, efter hvad han havde hørt, skulle have udtalt om ham, at han skulle få nogle prygl, og bevæbnet med en ituslået sodavandsflaske gik han løs på mølleren og bibragte ham et slag i ansigtet med flasken, således at følgen blev et grimt, dog ikke farligt sår. Sognefogeden, der var til stede, fik nu Thomas uskadelliggjort og transporterede ham til arresten i Viborg, hvor han indsattes for at blive afsvalet. For retten endte sagen med, at Thomas måtte tilbyde en bøde på 25 kr., en erstatning til overfaldne på 15 kr. samt at betale transportudgifterne m.v. med 20 kr. 62 øre, hvilket tilbud Viborg Stiftsamt – hvem sagen har været forelagt – har approberet.

VST 147, tirsdag, 29. juni 1909, s. 3: Fra Viborg Overret. Af overretten er der afsagt dom i en sag, hvorunder Christen Erik Nielsen af Skelhøje er sat under tiltale for uberettiget næringsbrug og ulovlig brændevinsudskænkning. Efter det oplyste blev der den 18. september forrige aar under medvirkning af Nielsen, der tidligere havde været kromand i Simested, i Skelhøje stiftet en såkaldt klub eller forening under navnet "Skelhøje Borger- og Håndværkerforening", for hvilken han blev vært, og det er derhos oplyst at han har beværtet foreningens medlemmer med spise- og drikkevarer, derunder også brændevin. Da foreningen imidlertid,

efter hvad der er fremkommet om dens hele virksomhed, ikke kan betragtes som et sådant sluttet selskab, der omhandles i næringslovens § 61, har Nielsen, der ikke er i besiddelse af nogen næringsadkomst, været uberettiget til at udøve den omhandlede beværtning, og han er derfor såvel ved den af Lysgård m.fl. herreders politiret afsagte dom som af overretten idømt en amtets fattigkasse tilfaldende bøde, hvilken bøde ved politiretten bestemtes til 30 kr., af overretten er forhøjet til 50 kr.

Overretten har endvidere afsagt dom i en lignende sag, der er anlagt mod Daniel Frederik Würtz af Havredal. I maj måned forrige aar købte Würtz Havredal Kro, hvorefter han indgav andragende til Indenrigsministeriet om tilladelse til deri at drive gæstgiveri, hvilken næring havde været dreven i ejendommen i mange år. Imidlertid havde der i sognet rejst sig en bevægelse mod bevillingens meddelelse, og i anledning heraf talte Würtz med forskellige personer om i tilfælde af bevillingens nægtelse at få dannet en klub, for at han kunne blive i stand til at fortsætte sin beværtning, og da hans andragende var blevet afslået, blev der på hans foranledning den 4. januar dette aar afholdt et møde, hvor det vedtoges at oprette en klub under benævnelsen "Havredal Håndværker- og Borgerforening", i hvilken Würtz skulle være vært. Ifølge det under sagen oplyste, kan denne forening, der dannedes efter Skelhøje klubbens mønster, imidlertid ej heller betragtes som et sluttet selskab, for hvis medlemmer der i medfør af Næringslovens § 61 har kunnet udøves beværtning som fri næring og da Würtz, der ikke har adkomst til at drive beværtningsnæring, har beværtet de såkaldte medlemmer bl.a. også med spirituosa, er han, som tidligere har erlagt mulkt for uberettiget næringsbrug og ulovlig brændevinsudskænking, af overretten, der har stadfæstet den af Lysgård m.fl. herreders politiret afsagte dom, idømt en bøde af 80 kr. til amtets fattigkasse.